

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Escenografía
DISCIPLINA	Espazo escénico
TITULACIÓN	Arte dramático
ESPECIALIDADE	Dirección de escena y dramaturxia.
ITINERARIO	
CURSO	3º curso
CRÉDITOS ECTS	3 ECTS
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Escenografía
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	David Mortol Moreno
DOCENTES	<p>Nome e apelidos: Ana María Fernández Arteaga</p> <p>Horario de titorías:</p> <p>Despacho: Departamento Escenografía – Servizos 2</p> <p>Contacto: arteaga@edu.xunta.es</p>
DESCRIBIÓN	Concepción e análise do espazo e do tempo escénicos e da súa significación. Principios formais e de contido, linguaxe e metodoloxía do espazo escénico, e a integración coa iluminación. Introducción á utilización dos principios de estrutura, forma, cor, espazo e volume aplicados ao deseño do espazo escénico. O traballo do director en relación co /coa escenógrafo/a e o iluminador.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Coñecemento sobre composición espacial.
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego X Castelán X Inglés
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.

X8	Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto de disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.
-----------	--

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE

ED1	Concibir propostas escénicas que fundamentan o espectáculo, xerando e analizando conceptos, textos e imaxes e valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.
ED2	Proxectar a composición do espectáculo, utilizando todos os coñecementos estéticos e técnicos necesarios sobre as diferentes linguaxes e códigos que participan na representación.
ED5	Investigar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire á metodoloxía de traballo como á renovación estética.

3. OBTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Coñecer as necesidades dun escenógrafo, valoralas e telas en cnta. Coñecer as ferramentas que utiliza un escenógrafo tanto no proceso creativo como no proceso técnico.	T2, T3, T8, T9, ED1, ED2, ED5
2. Ter presente os condicionantes do espazo no que se vai a implantar a escenografía.	T2, T3, T14,X3, X5, X6, ED2
3. Aprender a ver o material realizado polo escenógrafo.	T1,T2,T3,T8,T14,X5,X6,ED1,ED2, ED5
4. Adquirir boa disposición para o traballo en equipo.	T1, T3, T7, T9, X3, X6
5. Analizar o texto dramático para ofrecer solucións axeitadas e creativas ao espazo escénico.	T1,T2,T3,T8,T14,X5,X6,ED1,ED5

4. CONTIDOS

TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Introducción a metodoloxías de deseño escénico, a investigación creativa que integra con resto do equipo artístico. Coñecementos e posta en práctica das ferramentas utilizadas polo escenógrafo a nivel plástico: bosquejos e maquetas.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Visual book. 2. Análise do texto en función da plástica. 3. A investigación e documentación creativa. 4. Relacións, interpretacións e conclusións da investigación creativa. 5. Proceso de elaboración do deseño. (Ensaio, proba, erro de bosquejos, maqueta de traballo). 6. Posibles condicionante do espazo a hora da realización do deseño. 7. Posibles condicionantes do vestuario, iluminación e interpretación. 8. Realización de bosquejos. 9. Realización de maqueta. 10. Viabilidade. 	19
2. Implantación técnica do deseño no espazo escénico. Coñecemento, interpretación e utilización da planimetría realizada polo escenógrafo. Ferramentas utilizadas polo escenógrafo a nivel técnico.	<ol style="list-style-type: none"> 1. As distintas vistas de obxectos: planta, alzado, perfil e sección. 2. As acoutacións. 3. Visualización e realización de planos técnicos. 4. As escalas. 	13
3. Documentación a realizar tras o deseño, planos de construción, planos de implantación nun espazo determinado, memoria de calidades, plan de montaxe...	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interpretación de planos e montaxe. 2. Visualización 3D. 3. Ridder técnico. 	13

TOTAL SESIÓNS			45
5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	6		6
Exposición maxistral	8		8
Exposición práctico-teórica	4	5	9
Práctica individual	18	25	43
Práctica colectiva			
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias			
Outros			
Titorías individuais	3	10	13
Titorías de grupo			
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	3	5	8
Actividades de avaliación. Revisión	3		3
TOTAL	45	45	90
6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE			
Actividades	Descrición		
Actividades introdutorias	Presentación xeral da materia: obxectivos, metodoloxía, criterios de avaliación, etc.		
Exposición práctico-teórica	Explicación teórica para o desenvolvemento posterior dun proxecto de carácter práctico.		
Práctica individual	O alumnado terá que desenvolver dun xeito individual pequenos proxectos de carácter práctico, co obxectivo de acadar as competencias necesarias.		
Práctica colectiva	Prácticas enfocadas á participación activa en grupo, aos cambios de roles dentro dun proceso creativo, á capacidade de escoitar aos compañeiros, así como a capacidade de modificar as propostas persoais.		
Actividades complementarias	Sempre que sexa posible, sería conveniente poder facer algunha visita fóra da escola coa finalidade de coñecer calquera actividade vinculada co temario do curso.		
Titorías individuais	Sesións onde o docente e o alumnado revisan e aclaran as dúbidas concretas sobre os contidos relacionados co desenvolvemento da materia.		
Titorías de grupo	Titorías enfocadas a aclarar as dúbidas relacionadas coas prácticas colectivas.		
8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN			
8.1 Avaliación ordinaria			
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación	

Realización e presentación dun dossier final que conteña todos os exercicios teórico-prácticos proposto en aula. Presentación e desenvolvemento dun proxecto escenográfico realizado en base a un texto dramático acordado na aula.	T1,T2,T3,T7, T8,T9,T14, X3,X5,X6,X8, ED1, ED2, ED5	80%
A participación, a disciplina a hora de realizar os traballos, a actitude na aula, a asistencia, a puntualidade, e o informe de titoría.	T7,T9, X3,X5,X6	20%

8.2. Avaliación extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Exame final de carácter teórico-práctico.	T2,T3, T8,X6, ED1, ED2	50%
O día do exame, o alumno/a terá que presentar dous dossiers finais: - 1ª dossier, onde se recollan todos e cada un dos exercicios prácticos realizados ao longo do curso, xunto cunha memoria explicativa. - 2ª dossier no que se desenvolva un proxecto escenográfico realizado en base a un texto dramático. Para a realización de dita tarefa, será preciso que o alumno se poña en contacto previamente co profesor, con mínimo, un mes de antelación.	T1,T2,T3,T7, T8,T9,T14, X3,X5,X6,X8, ED1, ED2, ED5	50%

8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Exame final de carácter teórico-práctico.	T2,T3, T8,X6, ED1, ED2	50%
O día do exame, o alumno/a terá que presentar dous dossiers finais: - 1ª dossier onde se recollan todos e cada un dos exercicios prácticos realizados ao longo do curso, xunto cunha memoria explicativa. - 2ª dossier no que se desenvolva un proxecto escenográfico realizado en base a un texto dramático. Para a realización de dita tarefa, será preciso que o alumno se poña en contacto previamente co profesor, con mínimo, un mes de antelación.	T1,T2,T3,T7, T8,T9,T14, X3,X5,X6,X8, ED1, ED2, ED5	50%

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

BROOK, Peter. *El espacio vacío, Arte y técnica del Teatro*.
Ed. Península, Barcelona (2001).

DONDIS, Donis A. *La sintaxis de la imagen*.
Ed. Gustavo Gili, Barcelona (2008).

GORDON CRAIG, Edward. *El arte del teatro*.
Ed. Gaceta [Colección Escenología], México (1987).

HOWARD, Pamela. *Escenografía*.
Ed. Galaxia, Vigo (2004).

LÓPEZ DE GUEREÑU, Javier. *Decorados y tramoya*.
Ñaque Editora, Ciudad Real (1998).

MACKINTOSH, Iain. *La arquitectura, el actor y el público*.
Ed. Arco/Libros, Madrid (2000).

MUNARI, Bruno. *Diseño y comunicación visual*.
Ed. Gustavo Gili, Barcelona (2008).

NIEVA, Francisco. *Tratado de escenografía*.
Ed. Fundamentos, Madrid (2000).

OLIVA, César y TORRES MONREAL, Francisco. *Historia básica del Arte Escénico*.
Ed. Cátedra, Madrid (1990).

VV.AA. *Investigaciones sobre el espacio escénico*.
Ed. Alberto Corazón [Comunicación 4], Madrid (1970).

DETERICH, Genoveva. *Diccionario del Teatro*.
Alianza Editorial, Madrid (1995).

PAVIS, Patrice. *Diccionario del teatro*.
Ed. Paidós. Barcelona (1998).

Referencias complementarias

Ao longo do curso o profesor engadirá referencias bibliográficas segundo os temas vistos na aula.

Non é obrigatoria a adquisición de material bibliográfico por parte do alumnado, no caso dunha planificación extraordinaria con modalidade online, o alumnado disporá de toda a información e documentos para superar a asignatura nas clases online, na plataforma Moodle e o correo electrónico.

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

- O presente programa docente poderá ser modificado en función das necesidades da materia.
- Os traballos escritos deberán ser presentados segundo a norma establecido polo centro, que se axusta á IP701.16 del apartado 7 do Manual de Calidade. Será imprescindible ter en conta a ortografía e a redacción, en caso contrario, dito traballo será devolto.
-

OBSERVACIÓNS E RECOMENDACIÓNS

(O que proceda, de ser o caso)

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a ESAD de Galicia establece unha planificación extraordinaria que se **ACTIVARÁ NO MOMENTO EN QUE A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA O DETERMINE**, atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da presente programación docente. No suposto de que se produza unha emerxencia, a presente programación non sufrirá máis modificación que a derivada da necesidade de articular unha avaliación non presencial, para o que se establecerán as adaptacións necesarias nas actividades e ferramentas de avaliación, en relación coas competencias que se indican e coa ponderación que se sinala.

Para o caso da avaliación non presencial de toda a disciplina, as ferramentas e actividades de avaliación serían as que seguen:

ACTIVIDADE 1.

Competencias: T1,T2,T3,T7,T8,T14,X3,X5,X6,X8,ED1,ED2,ED5

Presentación e desenvolvemento dun proxecto escenográfico realizado en base a un texto dramático acordado.

A asignatura contempla un traballo explicado dende o inicio do cuadrimestre, o alumnado realizará o traballo proposto dun xeito individual na súa casa e achegará material periodicamente para a súa corrección ao/á docente.

Ponderación:

70% -Presentación e desenvolvemento dun proxecto escenográfico realizado en base a un texto dramático acordado na aula. *A enviar en formato PDF na data que se estableza para as Probas Virtuais.*

10% Presentación- defensa do traballo.

20% -A participación, a disciplina a hora de realizar os traballos e actitude.

PLANIFICACIÓN

Realizaránse titorías e clases online adaptadas á disponibilidade do alumnado.

Alumnado con conectividade:

O alumno con conectividade debe seguir a progresión do proxecto segundo os puntos especificados nos contidos, enviando por mail o acadado e formulando as súas dúbidas ao profesorado, que lle responderá pola mesma vía ou por videoconferencia, se é necesario.

A documentación que aporta o profesorado e axuda á realización do proxecto estará pendurada na plataforma Moodle y será enviada por correo electrónico, aínda así, tamén se usará o correo electrónico para enviar documentación específica das dúbidas de cada alumno.

Alumnado sen conectividade:

No caso do alumnado sen conexión debería poñerse en contacto co profesorado para avaliar a posibilidade de envío e recepción postal de material.

O alumnado sen conectividade, deberá seguir a progresión do proxecto segundo os puntos especificados nos contido, resolvendo as dúbidas pertinentes mediante vía telefónica.

O material gráfico por presentar deberá ser enviado por correo ordinario á dirección da ESAD. Unha vez revisado o profesorado porase en contacto co alumnado vía telefónica para as correccións. En caso de que o alumno solicite material de apoio, este enviarase pola mesma vía.

A defensa do proxecto será de maneira telefónica ou con envío dunha videograbación á dirección da ESAD.

Clases online

As titorías e clases online serán coa plataforma que facilite a Consellería de Educación.

Materiais e recursos

A documentación que aporta o profesorado e a axuda a acadar o proxecto estará pendurada na plataforma Moodle e se achegará por correo electrónico.

Traballarase preferiblemente con programas de software libre.

As clases online serán a través da plataforma que facilite a Consellería de Educación, á que terá acceso o alumnado.

Información ao alumnado

O profesorado e o alumno terán contacto directo vía mail, as titorías e as clases online faranse por videoconferencia, se son precisas e acordadas á comunidade educativa. Para facer a presentación do proxecto convocarase ao alumno a unha videoconferencia conxunta co/a docente implicado/as na materia.

No caso de que o tránsito se produza iniciado xa o curso escolar, o profesorado combinará a avaliación do traballo presencial do alumnado coa avaliación do traballo non presencial, determinando as ferramentas (presenciais e non presenciais) a utilizar e a ponderación das mesmas.

AS PRESENTES MEDIDAS PODERÁN SER OBXECTO DE MODIFICACIÓN EN FUNCIÓN DAS DIRECTRICES OU INSTRUCCIÓNS QUE POIDA FACER PÚBLICAS A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA, QUE SE COMUNICARÁN EN TEMPO E FORMA AO ALUMNADO POLAS CANLES HABITUAIS (PÁXINA WEB E CORREO ELECTRÓNICO).